

LBRIS

We know  
books

ADINA CARAMALIU

# Când păpădiile mor

Editura Ink Story  
Pucioasa, 2025

## I

Rebeca tresări. Picăturile de ploaie se înmulțeau și loveau zgomotos geamul. Acum nu mai putea vedea nici munții, nici tunelurile de piatră prin care trecea trenul. Nu se mai distingeau nici cerul cu liniile lui șterse ce pictau forme abstracte și neregulate, nici câmpurile întinse, care gemeau de greutatea recoltei. Doar zgomotul violent al picăturilor de ploaie se suprapunea zdrăgănitului deranjant al roților. Trenul traversa răsunător șinele, intrând dintr-un tunel într-altul și lăsând toate compartimentele în beznă. Ploua tare. O ploaie de vară, bruscă și inverșunată.

*Oare și acolo plouă? se întrebă deodată.*

Închise ochii, sperând că va reuși să doarmă, dar trenul accelerează brusc, făcând-o să se lovească ușor cu capul de geam. Se uită la ceas. Abia 18:30. Luase pastila deja de o oră. Își înfășură șalul în jurul gâtului și îl trase puțin pe umeri, cufundându-se în el. Știa că nu va reuși să adoarmă. Propriile gânduri icneau tot mai sălbatic, forțând-o să retrăiască amintiri și să revadă chipuri care i se conturau vag. Imaginile cu părinții ei se îmbrăcaseră cu atâta culoare, încât, pentru o secundă, avu impresia că toate s-au întâmplat nu mai devreme de ieri. Încetase de mult să le mai răspundă la telefon. Ce își mai puteau spune? Trecuse prea mult timp.

Pe neașteptate, durerea de cap o paraliză. Se scutură de câteva ori, dezamăgită că nu avea unde să meargă să-și dea cu puțină apă rece pe față.

Unde se afla?

Trezită ca dintr-un coșmar, își reaminti că se află în tren spre satul Aba. Zâmbi. Credea că doar bătrânii au pierderi de memorie: Și-ar fi dorit ca la nici 31 de ani, mintea ei să fie perfect ordonată. Dar nu. Asta, cu siguranță, nu i se mai aplica acum. Oftă și privi ceasul. Mai avea jumătate de oră.

Privi în jur, mirându-se de cât de puțini oameni erau. Paralel cu ea, întins cu picioarele pe scaunele din față, un domn între două vârste, îmbrăcat la costum, citea o carte și își aranja ochelarii pe nas, dând din cap și aprobând după fiecare pagină. Doi băieți se hlizeau într-un colț. O doamnă în vârstă, în colțul din dreapta, destul de aproape de ușa ce dădea spre ieșire, tricota de zor, discutând cu voce tare cu femeia de lângă ea, care nu părea interesată de discuție, ci privea pierdută pe fereastră.

— Tu aduci ceva mâine?

Vocea pițigăiată îi spulberă și ultima șansă de somn. Își scoase oglinda și o orientă discret către scaunele din spate, ca să le poată surprinde trăsăturile.

— Nu, răspunse cealaltă femeie cu un glas mult mai domol, fluturând un evantai improvizat din hârtie. Poate niște flori.

— Vezi-ți de treabă! Și-așa au destule.

Femeia mai arțăgoasă începu să-și agite mâinile în aer și să-și aranjeze obsesiv părul, cu un aer superior, plângându-se neconținut de căldura de la începutul lui august. Era evident că o deranja peste măsură să circule cu transportul în comun. Trenul, deși gol și destul de spațios, păstra un miros sufocant de transpirație râncedă.

Unul dintre cei doi băieți se repezi la geamul din dreptul doamnelor, trăgând în ambele sensuri.

— Nu deschide geamul, băiete, vrei să murim aici? Țipă dintr-odată femeia, scăpând evantaiul. Nu e suficient că ne sufocăm de cald? Vrei să ne tragă curentul? Pe doctori nu mai dădusem eu banii...

Pentru un moment, privirile amorțite ale celorlalți

călători se îndreptară către femeie, studiind-o cu o oarecare curiozitate. Apoi, ca și când nimic nu s-ar fi întâmplat, reveni fiecare la propria activitate, cufundându-se în aceeași tăcere, deranjată doar de sunetul roților ce zgâriau șinele vechi și alunecoase. Băiatul se îndepărtă rapid de geam, trântind mânerul, în timp ce femeia zâmbea triumfătoare, ridicând evantaiul deja mototolit serios la margini și strâmbându-se fără încetare. Pe neașteptate, cele două doamne se ridicară, își puseră gențile pe umeri și avansară pe culoar, ținându-se cu ambele mâini de scaunele din jur.

— Ne putem așeza lângă dumneavoastră? Partea asta a vagonului e mereu mai curată.

De aproape, vocea ei părea și mai stridentă.

— Sigur, răspunse Rebeca destul de încurcată, strângându-și bagajele la un loc, pentru ca femeile să se poată așeza.

Trenul avea doar locuri pentru patru persoane, cu o măsuță în mijloc.

— Nici nu ne-am prezentat, continuă femeia cu vocea ascuțită. Dar cu arșița asta, ce să te mai și prezinți? Mă mir că n-am leșinat pe-aici. Eu sunt și foarte sensibilă la schimbările astea de temperatură. Și, când să mă bucur că a dat ploaia, ce să vezi? E la fel de cald. Și ne mai și udăm din cap până-n picioare (sublinie, analizând-o pe Rebeca și păstrându-și același aer de superioritate). Mă numesc Frida, domnișoară. Iar ea este prietena mea, Dora.

— Rebeca, Rebeca Mos.

Rebeca încercă să se retragă, luând o carte din geantă și prefăcându-se că o răsfoiește. Tonul doamnei o agasa.

— Și, cu ce vă ocupați?

Se vedea că femeia avea chef de vorbă. Ochii ei mari o studiau pe Rebeca atent.

— Sunt biografă.

— Biografă?! întrebă doamna Frida cu un ușor

— Da, răspunse destul de încurcată (lăsând cartea deoparte, dezamăgită). Adică un fel de scriitoare.

— Cred că trebuie să fie groaznic de plictisitor!

Își scoase evantaiul, fluturându-l nervoasă. Nu părea deloc bătrână. Rebeca îi privi gâtul și mâinile; mereu le analiza minuțios când voia să ghicească vârsta unei femei. Estimă că trebuia să aibă în jur de 55 de ani. Buclele negre, prost vopsite lăsau să se vadă o mulțime de fire albe. Chipul îi era încă ferm, dar uleios de la straturile groase de cremă aplicate, iar trăsăturile frunții rămăseseră destul de fine, în ciuda ridurilor care o brăzdau. Îmbrăcămintea ei contrasta semnificativ cu a celor din jur. În afară de Rebeca, era singura femeie care purta rochie elegantă, din mătase și care mirosea a parfum scump, de calitate.

— Ce spuneți că scrieți? Romane de dragoste? Povești pentru copii?

Era convinsă că nici pe doamna Frida nu o interesa în mod special discuția, ci doar încerca să își umple timpul fără să aibă o problemă cu faptul că nu era nici pe departe cea mai plăcută parteneră de conversație și îi irita pe cei din jur.

— Biografii.

— Biografii? Întrebă Dora, lăsând să se vadă un cap dolofan și zâmbitor.

Câtă diferență era între cele două femei, se miră Rebeca. Dacă doamna Frida trăda prin toți porii gesturi doar aparent nobile și un fals rafinament supărător, Dora era de o simplitate neînchipuită. Purta o fustă verde, peste genunchi și o cămașă de aceeași culoare, dar foarte uzată. Totuși, ce îi atrăgea imediat atenția era faptul că zâmbea tot timpul. Dar nu triumfător și grosolan, ca doamna Frida, nici măcar impunător, ci copilăresc și inocent, un zâmbet care nu ascundea nimic. Deși se vedea că era cu cel puțin zece ani mai tânără decât prietena ei, nu arăta neapărat mai bine. Era muncită, și mâinile ei aveau bătăături vechi,

dar își accepta statutul cu bunăvoință și demnitate.

— Da. Ca biografă, scriu despre viața oamenilor. De fapt, mai mult despre ce mi se permite să scriu.

— Cine ar vrea o așa prostie?

Rebeca încercă să nu se arate deranjată de întrebări, păstrându-și același zâmbet fals.

— Ați rămâne surprinse. O mulțime de oameni. Sunt perioade în care trebuie să îi refuz sau să îi amân și pentru un an sau doi, pentru că nu am timp să le mai scriu. Oamenii țin mult ca nepoții sau strănepoții să le cunoască poveștile de viață și trăirile.

— Și vă povestesc dumneavoastră tot? se băgă Dora în discuție, la fel de timidă.

— Uneori, da. Alteori, își țin pur și simplu un jurnal și aflu totul de acolo. Bineînțeles că am nevoie și de fotografii vechi, de lucruri personale, trebuie să văd și casa, și locurile importante de care mă leg în carte.

Discuția devenise mai lejeră. Doamna Frida asculta atent, iar Dora se uita mai mereu la ea, așteptând parcă să îi încuviințeze gândurile cu vreo reacție. Rebeca însă simți brusc nevoia de a vorbi. Drumul fusese epuizant și abia acum începea să resimtă oboseala.

— Oamenii pot fi extrem de ciudați, continuă ea. Anul trecut, un domn din capitală, destul de bogat a vrut să îi rescriu o veche poveste de dragoste. Mi-a dat niște scrisori vechi, de unde abia puteai înțelege ceva și două fotografii. Mi-a spus: „Scrie tot ce vrei tu. Nu trebuie să fie adevărat. Trebuie doar să se întâmple ceva”. M-a plătit ca și cum aș fi lucrat pentru patru sau cinci persoane și mi-a cerut să mă dedic numai cărții lui. Nu am făcut decât să îmi imaginez. A fost reconfortant. I-am dat manuscrisele și nici măcar nu a vrut să le tipărească. Le-a citit, felicitând-mă. Mi-a spus că se simte împlinit și, la câteva zile, le-a ars. Părea fericit.

— Într-adevăr, ciudat... a șoptit Dora ca și cum ar fi fost în transă.

— Prostii! strigă doamna Frida, amenințând cu evantaiul. Astea sunt moduri stupide de a stoarce oamenii de bani. Bănuiesc că sunteți foarte bine plătită, nu?

Privirea ei a făcut-o pe Rebeca să se dezmeticească. Lăsase garda mult prea jos. Cu astfel de femei se ciocnise de prea multe ori ca să nu le cunoască. Tranșante, necruțătoare, avide și cu o franchețe acidă, care le masca lipsa evidentă de bun-simț.

— Câștig extrem de bine, într-adevăr, răspuse Rebeca fără niciun fel de mândrie.

Dora îi aruncă o privire severă prietenei sale, uitându-se spre Rebeca încurajator, ca și cum și-ar fi cerut scuze.

— Sunt convinsă că domnișoara îmi înțelege curiozitatea și și-a dat seama că nimeni nu poate aprecia la fel de mult ca mine munca, simți doamna Frida nevoia să adauge. Eram doar curioasă cum de cineva atât de ocupat, care câștigă bine s-a hotărât să călătorească pe ruta asta. Atâta tot.

Rebeca zâmbi. Femeile de teapa ei nu o puteau enerva, cel mult o oboseau teribil prin curiozitatea nepotrivită și lipsa de empatie.

— Am fost angajată de un domn din satul Aba, pentru o biografie.

— Din satul nostru? întrebă doamna Frida aproape indignată. Imposibil! Oamenii de la noi sunt foarte săraci. Abia dacă își permit să mănânce decent de două ori pe zi. Majoritatea lucrează cu ziua, pe unde apucă și nu câștigă mai nimic. Mă îndoiesc că ar avea cum să vă plătească, mai ales pentru ceva atât de inutil, ca o biografie.

— Și totuși, e adevărat! completă Rebeca (începu să-și aranjeze bagajele. După calculele ei, în mai puțin de cinci minute, aveau să ajungă la destinație). Cineva din satul dumneavoastră m-a angajat.

Dora își privea cu ochii mari prietena, însă aceasta nu mai schița niciun gest. Două vene micuțe se iviră pe

frunte, făcându-le concurență serioasă ridurilor.

— Domnul Albert Aba, spuse Rebeca aproape în șoaptă.

Dora lăasă să îi scape un scurt oftat și se închină brusc, privind în jur dezamăgită.

— Ah, la familia bieteii Aura! exclamă cu zâmbetul pe buze doamna Frida, ca și cum ar fi elucidat un mister (se închină de trei ori, mai mult în grabă). Da, draga noastră Aura. Nu știu cum am putut fi atât de proastă. Ei sunt singurii care ar da banii pe așa ceva. Și care îi și au, de altfel (continuă, lăsând să îi scape un zâmbet ironic, și îi făcu cu ochiul Dorei). Biata noastră Aura, continuă pe același ton. Ce crimă îngrozitoare! I-am tot spus Dorei, nu vom mai găsi o prietenă atât de bună și de sufletistă ca ea.

— Mi-ai spus, mi-ai spus, recunosc Dora dând din cap.

Pe chipul femeilor nu se citea, în niciun caz, tristețe sau durere, ci multă incertitudine. Era ca și cum povesteau despre un eveniment îndepărtat, de care nu fuseseră prea legate, dar care le intriga.

— Crimă...? a repetat Rebeca pierdută.

— Ah, nu vă faceți griji, domnișoară, totul a trecut. Asasinul a fost prins imediat și, oricum, nici măcar nu mai e în viață. Frida se temea că nu va fi descoperit, dar i-am spus încă de atunci – nimeni nu scapă de judecată.

— Era normal să cred asta. Câți criminali ajung, de fapt, să nu fie prinși și trăiesc liniștiți în comunitatea noastră, deschizându-ne ușa brutăriei sau oferindu-se să ne ajute să cărăm plasele până acasă?

— Ei bine, aici nu a fost cazul. L-au prins în seara aceea și au găsit și otrava asupra lui. Ce dovadă mai bună? Bietul om nu a avut parte nici măcar de un proces decent. Un șofer a intrat pe contrasens și a lovit mașina de poliție care trebuia să îl ducă în capitală. A murit pe loc. Polițiștii care erau în mașină au murit și ei.

În tonul Dorei, Rebeca simți pentru prima dată

tristețe și neputință.

— Nu toți! se grăbi să spună doamna Frida. Polițistul Igor a scăpat.

— Aaa, da... Dar am auzit că s-a pensionat anticipat. Ce ghinion! Poate dacă tânărul George ar fi avut parte de un proces echitabil și de o apărare pe măsură...

— Termină cu prostiile, Dora. Era vinovat și gata! S-a găsit otrava la el? Ei, ce dovezi mai vrei? Un om cu capul pe umeri nu știe ce are în buzunarul de la haină? Oricum, el a fost ultimul care a văzut-o pe Aura în viață.

— Dar, Frida, tu dacă ai vrea să o omori pe cineva, ai lăsa otrava în buzunar?

Doamna Frida o lovi pe Dora ușor, în semn să tacă, dar aceasta privea în gol, pierdută.

O crimă! Rebeca se cutremură. Își căută agitată un șervețel și își șterse fruntea care-i ardea.

— Domnișoara se simte rău! strigă Dora privind-o fix pe Rebeca.

— Nu, nu, se scuză Rebeca. E doar oboseala. Tot drumul și toată agitația asta m-au copleșit.

— Familia Albert e interesantă...

— Dar, Frida, nu ți-au plăcut niciodată! Mereu îi critici, protestă Dora ca un copil.

— Ei, și? Asta nu înseamnă că nu erau interesați. Într-adevăr, în afară de biata Aura, niciunul nu era prea breaz. Teresa – șireată și ascunsă, mereu cu nasul pe sus și obsedată de sora ei mai mică. Ama – lunatică și cu capul în nori, de abia poți discuta cu ea. Iar Albert (pufăi cu sictir, legănându-și evantaiul)... El e cel mai rău dintre toți... Ursuz și avar. Dar, spre norocul lor, toți sunt putred de bogați. Știți, domnișoară, bunicul lor a dat numele satului și așa a rămas până-n ziua de astăzi. Satul Aba.

Trenul scoase un zgomot asurzitor, ca un claxon înfundat ce nu putea fi oprit. Ajunseseră.

\*

Își ridică bagajele, coborând cu greu scările înalte. Nu o aștepta nimeni. Soțul Dorei o conduse cu mașina din gara Victoria până la poalele unui deal.

Satul Aba era destul mic, fiind suficientă o oră de mers pe jos ca să îl parcurgi de la un capăt la altul. Nici poziția nu era prea rea, la distanță de o oră de orașul Victoria și la două de capitală.

Priveliștea, în schimb, era încântătoare. În depărtare, vedeai munții sobri, acoperiți cu broboade reci de zăpadă, iar în fața lor, înconjurând satele din toate părțile, câmpii scunde, care închideau casele într-un fel de sanctuar tăcut. Era însă înghesuit, casele mărunte păreau aproape lipite una de alta, iar majoritatea curților aveau doar un petic de pământ, pe care abia aveai loc să pui câteva rânduri de legume.

Era pentru prima dată când venea într-un sat. Cum ambii bunici se născuseră în capitală, întreaga ei viață se derulase între grupuri amorfe de oameni obosiți și autobuze pline, în zumzetul pașilor ce crăpau diminețile adormite și în sunetul disperat al mașinilor prinse în aglomerația matinală. Nu știuse, cel puțin până acum, cum ar trebui să sune liniștea.

Aici nu aveai nimic. Cea mai apropiată gară era în Victoria, care îți oferea doar trei legături, din opt în opt ore, cu capitala. Tot drumul nu zări niciun magazin, doar o bodegă mică, improvizată, într-o casă sărăcăcioasă, care avea lipit pe ușa din față anunțul: „Avem ulei și zahăr”.

Nu prea aveai ce vedea. În dreapta satului se întindea cât vedeai cu ochii o pădure deasă, prin care trebuia să treci dacă voiai să ajungi în alte sate, iar în partea stângă, hectare de ogoare proaspăt lucrate, la capătul cărora se zăreau alte șiruri nesfârșite de case. Ceea ce ar fi trebui să reprezinte centrul era un parc mic, cu câteva băncuțe strâmbe, în mijlocul cărora se înălța un monument pe care erau înscrise numele sătenilor căzuți în al Doilea Război Mondial. De cum intrai în sat, nu pădurea sau câmpiile

semețe te uluiau, ci dealul pitic, proptit într-o margine, de unde începeau să curgă în valuri câmpurile.

Rămase surprinsă să afle că locuința familiei Aba nu se afla în sat, ci în vârful dealului. O văzu din mașină cum se înălța protector și tainic deasupra caselor, cocoțată aproape ireal în vârful dealului împădurit, care mustea de verde și de proaspăt.

Când mașina o lăsă la poale, realizează că acolo nu puteai ajunge decât pe jos. Văzu o potecă improvizată, care șerpuia printre copacii mărunți. Nu era deloc abruptă și înconjura dealul până în vârf.

*Poate, în alt context, se gândi Rebeca, ar putea fi chiar reconfortant să te plimbi pe aici.*

Trase după ea bagajele, regretând cu fiecare durere de umeri sau de coloană că alesese să vină. Începuse deja să se întunece. Desigurile dese erau acum liniștite. Nu se auzea niciun animal. Din fericire, nicio pasăre nu se strecura printre frunze, ca să o sperie.

Călca atentă, privind în toate părțile, de teamă să nu i se încolăcească vreun șarpe la picioare. Pe măsură ce înainta, îngrijorarea îi sporea pe nesimțite. *Dacă nu e nimeni acasă?* O îngrozea gândul că ar fi fost nevoită să se întoarcă pe întuneric în sat și să se roage de cineva să o ducă până la gara Victoria. *Dar aș avea pe cine?* se întrebă îngrijorată. În afară de mașina care o adusese până aici, nu mai văzuse alta în sat.

*Dacă nu e nimeni acasă,* se îmbărbătă nesigură, rămân o noapte în pădure și gata. Nu mai găsea niciun pic de forță să coboare dealul cu toate bagajele și să meargă din casă în casă.

În timp ce se chinuia să nu calce pe crengi uscate, gândul îi zbură, fără să vrea, acasă. Și orice imagine cu apartamentul înghesuit, de trei camere o făcea să-i vină în minte filosofia. Da, blestemata de filosofie. De mică, o urăse cu înverșunare. Urăse cărțile acelea groase și pline de praf, care stăteau împărățiate prin toate colțurile

casei. Din păcate, provenea dintr-o familie de profesori universitari. Străbunicul ei fusese primul profesor din familie. Iar apoi, bunicul. „Pe atunci”, povestea el, „nu prea visai să fii profesor universitar. Cei mai mulți aveau doar liceul”. O cunoscuse pe bunica ei acolo, lucra ca asistentă. La rândul său, Robert, tatăl Rebecăi, le călcăse pe urme. Intrase primul la facultate și o întâlnise pe mama ei tot acolo; el îi fusese profesor în anul I.

Cert este că destinul lor fusese pecetluit încă de dinainte de a se naște și nu încăpea nicio discuție ca ea și sora ei, Marga, să fie altceva decât profesoare de filosofie. Spre deosebire de ea, Marga reușise să împlinească profetia cum nu se putea mai bine. Mai mare decât Rebeca cu doi ani, Marga intrase prima la facultate. Frumoasă, carismatică, inteligentă era aproape copilul perfect. În mod ciudat, deși asta ar fi trebuit să o facă pe Rebeca s-o urască, legătura dintre ele două fusese dintotdeauna una strânsă.

Rebeca o adora pe Marga, iar Marga o proteja și iubea pe Rebeca. Crescuse de mică sub aripa surorii mai mari și, pentru că lumea ei începuse cu Marga, nu își putea închipui că ar fi putut exista un univers din care ea să lipsească. Cu cât creșteau, cu atât se lipea de ea mai tare. În fiecare decizie îi căuta validarea, la fiecare problemă mărunță fugea să îi ceară sfatul și nu se sfia niciodată să îi spună cât o iubește. Faptul că era oaia neagră a familiei nu o incomoda în niciun fel. Iar laudele aduse zilnic Margăi nu o împiedicau s-o iubească parcă și mai mult. Dar, când se sătura de critici și de observații venite din toate părțile, resentimentele și ura strânse în zile întregi se revărsau violent, lovindu-i din toate părțile doar pe părinți, niciodată pe Marga.

Pentru Rebeca, Marga era aproape o sfântă. Împărțiseră de când se știau aceeași cameră, fără ca asta să le deranjeze; nu aveau certuri inutile, iar Marga se arătase mereu matură și responsabilă, controlând și domolind